



Förstärkning av barnrättsperspektivet i det nordiska samarbetet

1. Rekommendation

Rekommendationen har följande formulering:

Nordisk Råd rekommenderer Nordisk Ministerråd,

at børnerettighedspektivet integreres systematisk i ministerrådets virksomhed, på justits- og menneskerettighedsområderne

at igangsætte et permanent nordisk samarbejde om netkriminalitet på områder som f.eks. overgrebsbilleder og grooming på internettet overfor børn

2. Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordiska rådet har rekommenderat Nordiska ministerrådet att systematiskt integrera barnrättighetsperspektivet i ministerrådets verksamhet på justitie och mänskliga rättighetsområdet. Nordiska ministerrådet delar Nordiska rådets synpunkter om att arbetet att främja barns rättigheter i Norden går framåt. Nordiska ministerrådet delar även Nordiska rådets utgångspunkt att det trots detta finns fortsatta utmaningar och att det är viktigt att de nordiska länderna samarbetar för att förbättra barns rättigheter och uppväxtvillkor i Norden.

Nordiska ministerrådet anser att det redan finns pågående processer som i slutändan kan bidra till en förstärkning av barnrättsperspektivet i det Nordiska samarbetet.

Barn och ungas liv påverkas av beslut och verksamheter inom olika fackområden och är inte något som enbart berör justitie frågor och mänskliga rättigheter. Nordiska ministerrådets samarbetsministrar har beslutat att alla ministerråd ska inkludera ett barn och ungdomsperspektiv i sin verksamhet.

Ministerrådet anser att arbetet med barnrättsperspektivet är en del av det bredare arbetet med barn och unga generellt och att arbetet gynnas av samordning och tvärssektoriell samverkan.

Nordiska rådet

Ett konkret exempel på att barns rättigheter är en del av arbetet inom ministerrådets fackområden är nordiska ministerrådets strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020 där barn och ungas rättigheter och möjligheter till inflytande över sina egna liv är ett mål i strategin, målet lyder att "Barn och unga skapar, tar del i och har synpunkter på konst och kultur".

Ministerrådet för kultur erkänner barns och ungas rättigheter och möjligheterna till inflytande över sitt eget liv och kulturministrarna kommer att titta på möjligheter för att involvera barn och unga i beslutsprocesser som berör dem. Nordiska ministerrådets ambition är att ta tillvara lärdomarna från det konkreta arbetet som görs utifrån barns rättigheter inom fackområdena och sprida dess resultat. Det finns dessutom flertalet så kallade tvärssektoriella områden inom Nordiska ministerrådet som kan lära av varandra och samverka kring processer när det kommer till uppföljning och spridning av resultat.

**Rek. 8/2014/medborgar
D 2014**

Tidigare nummer:
A 1590

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00234-31

När barnkonventionen fyllde 20 år under 2009 finansierade den nordiska barn och ungdomskommittén (NORDBUK) en exempelsamling om metoder för att involvera barn och unga inom olika områden och nordiska länder. Kommittéen har som ambition att under 2014, med anledning av 25 års jubileumet av FN:s barnkonvention, belysa och lyfta fram barns rättigheter i Norden. En dialog med nordiska rådet kring detta har inletts.

Nordiska ministerrådets strategi för barn och unga har en vision som lyder "Norden ska vara den bästa platsen i världen för barn och unga". Barn och unga är prioriterade målgrupper i Nordiska ministerrådets verksamhet. Lika viktigt är det att insatser och beslut baseras på kunskap om barn och ungas villkor precis som att lyssna på barn och ungas egna erfarenheter och tankar.

Nordiska ministerrådets strategi för barn och unga har varit i kraft sedan 2009 och håller nu på att utvärderas med hjälp av en extern konsult på uppdrag av den Nordiska barn och ungdomskommittéen (NORDBUK). Utvärderingen ska svara på om strategin har fungerat i enlighet med dess syfte och om det eventuellt finns behov för nya mål och/eller sätt att organisera arbetet på. Utvärderingen ska också beakta Nordiska ministerrådets pågående moderniseringsuppdrag som bland annat berör hur man kan utveckla det tvärssektoriella arbetet. Resultatet av utvärderingen kan komma att ge stöd för en eventuell förstärkning av barnrättsperspektivet i en ny strategi för barn och unga.

Indikatorer för att följa upp barns villkor är viktigt inom varje land och kan med fördel spridas på nordisk nivå. Men det kan vara svårt att jämföra och tolka data från olika länder och därför är förslaget om att utveckla nordiska indikatorer problematisk. Nordiska ministerrådet anser att även annan typ av kunskap och uppföljning av barns levnadsvillkor kan ge vägledning för prioriteringar i verksamheten. Nordiska ministerrådet är precis som Nordiska rådet positiv till den svenska barn- och äldreministerns engagemang och vilja att öka det nordiska samarbetet inom barnrättsfrågor.

Nordisk Råd har vidare rekommenderat att Nordiska ministerrådet sätter igång ett permanent nordiskt samarbete om nätkriminalitet inom områden som till exempel övergreppsbilder och grooming på internet som riktar sig till barn.

Vad gäller denna del av rekommendationen så vill Nordiska ministerrådet understryka att man självfallet delar uppfattningen om att det finns orsak

att vara speciellt uppmärksam på kriminalitet på nätet som riktar sig mot barn och unga.

Med anledning av detta diskuterade Ministerrådet för lagsamarbete dessa frågeställningar under ett möte på hösten 2013. Diskussionen visade bland annat på att *grooming* i nordiska länderna antingen är omfattat av strafflagstiftningen eller att det har igångsatts analysprocesser i syfte att modernisera strafflagstiftningen i detta hänseende.

Det fanns bred enighet mellan de nordiska länderna om att arbetet med att förebygga kriminalitet i form av t.ex. hot, hat, kränkningar och grooming på internet kommer att fortsätta att vara prioriterat både på det nationella planet och i det nordiska samarbetet. Ministerrådet arbetar också med frågan utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Nordiska ministerrådet har också verkat för att de nordiska rikspolischeferna utifrån sina utgångspunkter ska diskutera nätkriminalitet med särskilt fokus på kränkningar och hot på internet. Enligt uppgift kommer frågan att tas upp i den kretsen under andra halvåret 2014 och diskussionen kan då antas komma att syfta till att skapa en överblick över bl.a. hur denna typ av brottslighet rent praktiskt bekämpas i de olika länderna och vilka polisiära resurser som anslås för detta. Utfallet av rikspolischefernas diskussion kan förväntas föreligga under hösten 2014.

När det gäller den specifika frågan om övergreppsbilder ska det slutligen framhållas att det sedan flera år tillbaka finns ett effektivt polisoperativt samarbete mellan de nordiska länderna, syftande bl.a. till upptäckt och lagföring av gärningsmän och identifiering av de barn som förekommer på dessa bilder.

Sammanfattningsvis finns det alltså ett befintligt, långsiktigt och nära nordiskt samarbete om kriminalitet på nätet, inklusive kriminalitet som riktas mot unga.

Nordiska ministerrådet anser att rekommendationen med bakgrund av ovanstående information uppfylls och att den därför kan avskrivas.

3. Utskottets betänkande

Medborgar- och konsumentutskottet noterar det informativa meddelandet från Nordiska ministerrådet och är positiva till de höga ambitionerna inom Nordiska ministerrådet inom barn- och ungdomssamarbetet vad gäller tvärsektorielt fokus såväl som strategins vision om att *Norden ska vara den bästa platsen i världen för barn och unga*.

Det är glädjande att Nordiska ministerrådet har ambitionen att integrera barnrättsperspektivet inte bara inom lagsamarbetet och mänskliga rättighetsområdet, utan inom HELA verksamheten. Dock hänvisas enbart kortfattat till pågående processer, varför det kunde finnas anledning till att följa upp kring konkreta resultat längre fram.

Medborgar- och konsumentutskottet följer med intresse utvärderingen av strategin för barn- och unga och ser positivt på potentialen av att stärka den tvärsektoriella samverkan med sektorerna utifrån ett strategiskt fokus.

Medborgar- och konsumentutskottet noterar att Nordiska ministerrådet för lagsamarbete har ett pågående samarbete kring nätkriminalitet och även specifikt *grooming* har diskuterats på ministernivå såväl hos de nordiska rikspolischeferna samt att det finns ett polisoperativt samarbete kring övergreppsbilder. Det är oerhört viktigt att gemensamt kämpa mot kriminalitet mot barn och unga, på nätet och i övrigt.

Nordiska rådet

**Rek. 8/2014/medborgar
D 2014**

Tidigare nummer:

A 1590

Behandlas i:

Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00234-31

4. Konklusion

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Medborgar- och konsumentutskottet

att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek. 8/2014/medborger för rådets del är *slutbehandlad*.

Köpenhamn den 9 oktober 2014

Annicka Engblom (M)

Björt Samuelson (Tj.)

Elín Hirst (Sj.)

Henrik Dam Kristensen (S)

Jan Lindholm (MP)

Kristian Norheim (FrP)

Knut Storberget (A)

Satu Hapaaenen (gröna)

Nordiska rådet

**Rek. 8/2014/medborgar
D 2014**

Tidigare nummer:

A 1590

Behandlas i:

Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00234-31